

„Az írat elektronikus írárról készült másolat”

Siófok, 2018-03-19

Magyarország Alkotmánybírósága
a Siófoki Járásbíróság útján

SIÓFOKI JÁRÁSBÍRÓSÁG	
Érkeztetés:	2018 MÁRC 19.
Példány:	Meli:
Az ügyirat száma: P.20.773/2016/5	

Budapest

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Donáti u 35/45.
1015.

Siófoki Járásbíróság 6.P.20.773/2016/5.

Érkezett: 2018 MÁRC 26.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Kezelőiroda:

Melléklet:

16 db

Alulírott

az

Alaptörvény 24.cikk.2.bek.) d.) pontja és a 2011.évi CLI Tv 27.§.a-b.) pontjai alapján , továbbá a 28. § (1) Az Alkotmánybíróság a 27. §-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban .

alkotmányjogi panasszal

élek, a Kúria Pfv.III.22.615/2017/2 határozata ellen a Kaposvári Törvényszék 1.Pf.20.330/2017/4 és a Siófokii Járásbíróság fentiekben felhívott - 6.P.20.773/2016/5 határozatára is kiható hatállyal, mert az Alaptörvényben biztosított jogaimnak a sérelme következett be: A jogorvoslati lehetőségek ki lettek merítve.

Indítványozom a fenti határozatok megsemmisítését a 2011.évi CLI Tv 43.§.(1.) és (4.) bekezdése alapján

Személyes adataim nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá

Kérem a végrehajtás felfüggesztését. A járásbíróságnál nem kértem a végrehajtás felfüggesztését

A 2011. évi CLI Tv. 52.§ (1a.)

a).pontja alapján indítványomban hivatkozom az

Alaptörvény II. Cikk kapcsán arra, hogy az emberi méltóság sérthetetlen. Mindenkinek joga van az élethez és az emberi méltósághoz...

Alaptörvény V. Cikk : Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerintilletve a tulajdona ellen intézett vagy ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához

Alaptörvény XIII.Cikk (1.) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

(2.) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltételes és azonnali kártalanítás mellett lehet

Alaptörvény XV. Cikk: A törvény előtt mindenki egyenlő, Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés nélkül biztosítja.

Alaptörvény XXVIII.Cikk (1.) bekezdésére, amely szerint mindenkinek joga van, hogy valamely perben a jogait és kötelezettségeit, „pártatlan bíróság tisztességes...tárgyaláson bírálja el

Alaptörvény XXVIII. Cikk (7.) bek Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági,döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti

1.b.)

b.) Az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege:

1.b.)

Az indítványozó a megelőző peres eljárásban ingatlanával kapcsolatos kisajátítás kapcsán kártérítésként meghatározott összeget érvényesített, nem merítve ki az iü. ingatlanforgalmi szakértő által megállapított teljes kártérítési összeget.

Az indítványozó az utólag indított eljárásban felperesként kártalanítás jogcímén indított keresetet, megjelölve a Ptk 100.§,108.§, 115.§-ban foglalt jogcímekeket.

Az I.f. bíróság önkényesen átminősítette a keresetet-és a Ptk 339.§-a szerinti jogcímen kártérítésként bírálta el a kérelmet.

Az indítványozó jogai megóvása érdekében-kényszerből másodlagosan kártérítésként is kérte a keresetnek történő helyt adást..

A bíróság mindkét esetben elkésettség miatt utasította el a keresetet, annak ellenére, hogy a tulajdonjogi igények nem évülnek el.

A kártérítés kapcsán figyelmen kívül hagyta azt a körülményt, hogy az indítványozó a kártérítési igény érvényesítése lehetőségéről egy éven belül indította a keresetet

e.) Indokolás, hogy a felhívott bírósági döntések miért ellentétesek a felhívott Alaptörvényi rendelkezésekkel:

Alaptörvény II. Cikk : Az emberi méltóság sérthetetlen. Mindenkinek joga van az élethez és az emberi méltósághoz...

Az emberi méltósághoz tartozik az egyén szabad rendelkezési joga. A szabad rendelkezési jogból levezethető önrendelkezési jog magában foglalja a kereseti kérelemhez való kötöttség elvét is. A Pp. 3.§ (2) bekezdése szerint a bíróság az eljárás során kötve van a felek kérelméhez. Ezzel kapcsolatban a Pp. 215. §-a kiemeli, hogy a bíróság a döntésének meghozatala során nem terjeszkedhet túl a kereseti és viszontkereseti kérelmen. Ez azonban azt is jelenti, hogy a bíróságnak az ítélet teljességének elve szerint minden kereseti kérelemről is döntenie kell. Amennyiben ezt elmulasztja, akkor ezzel megsérti a félnek a tisztességes eljáráshoz való jogát.

A határozatok nem merítették ki az eljárási jog alapján fennálló kötelezettségüket, mert az új jogi és ténybeli alapokra helyezett kereset tekintetében nem döntöttek minden kereseti kérelemről.

A határozatok megsértették a Pp.213.§.(1.) bekezdésben foglaltakat, egyben az indítványozó rendelkezési jogát, mert a rendelkezése az volt, hogy a bíróság állapítson meg a tulajdonjog megsértése miatt kártalanítást. (és nem kártérítést)

Az Alaptörvény V.Cikk

Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy mindenkinek joga van a tulajdonhoz. A tulajdon jogi fogalmát és tartalmát általában nem közvetlenül az Alaptörvény, hanem a más jogi normák határozzák meg. Az Alaptörvény által védett jogok körét és tartalmát ugyanakkor az Alaptörvény alapján kell megállapítani. Ez az ellentmondás nehézséget jelent a tulajdonként védett jogosítványok meghatározásakor.

Az ellentmondás úgy oldható fel, hogy az Alaptörvény tulajdonhoz való alapjogként a jogszabályok által meghatározott tartalommal elismert, konkrét időpontban fennálló konkrét jogosítványokat védi: a törvényhozás a tulajdonhoz való alapvető jog alapján általában köteles tiszteletben tartani azokat a jogosultságokat, amelyek az alkotmányos értelemben vett tulajdonhoz való alapvető jog összetevői

A régi és az új Ptk tulajdonvédelmi szabályai többek között a szerződésen kívül az ingatlan tulajdonjogban okozott kár megállapításának feltételeiben és a kár megtérítésében nyilvánulnak meg.

A tulajdonhoz való jog - azon belül a tulajdonjog részjogosítványainak - korlátozása akkor alkotmányellenes, ha az elkerülhetetlen, tehát kényszerítő ok nélkül történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan. Az állam egyfelől - az alkotmányos kivételek lehetőségétől eltekintve - köteles tartózkodni a magán- vagy jogi személyek tulajdonosi szférájába való behatolástól, másfelől köteles megteremteni azt a jogi környezetet, azt az intézményi garanciát, amely a tulajdonhoz való jogot diszkrimináció nélkül működőképesé teszi. {3009/2012. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [50]}

Jelen ügyben a tulajdonba történő beavatkozás elkerülhetetlen volt, mert az autópálya építés nyomvonala optimális feltételek figyelembevételével mellett lett kijelölve az autópályás közlekedés fejlesztése ugyanakkor közérdekű is.

Az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben arra is felhívta a figyelmet, hogy a tulajdonjog (és részjogosítványai) korlátozásának alkotmányosan elfogadható indoka lehet a korlátozás közérdekűsége. A közérdek és a tulajdonkorlátozás arányossága vizsgálatánál pedig az Alkotmánybíróság határozza meg azokat az ismérveket, amelyek a beavatkozás arányosságát eldöntik. [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABh 1992, 382.]” (ABh 1996, 796.)

A közérdekű tulajdonkorlátozás arányosságát vizsgálva az Alkotmánybíróság a régi Ptk. rendelkezéseit vette figyelembe. A régi Ptk. 100. §-a értelmében „a tulajdonos a dolog használata során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat, különösen szomszédjait szükségtelenül zavarná, vagy amellyel jogaik gyakorlását veszélyeztetné.” Ezt a rendelkezést a szomszédjog általános szabályának is szokás nevezni.

Az arányosság vizsgálatakor az Alkotmánybíróság tekintettel volt arra is, hogy az Alaptörvény a tulajdonjog védelmére vonatkozó rendelkezést követően, a XIII. cikk (1) bekezdés második mondatában kimondja azt is, hogy „[a] tulajdon társadalmi felelősséggel jár.” Ez a rendelkezés különösen a közérdekből történő tulajdonkorlátozásokat, a korábbiakhoz képest szélesebb körben megvalósuló korlátozás-tűrési eseteket alapozhatja meg.

– amennyiben az szomszédjog-sértésnek minősül – káros következményeit méltányos módon enyhítsék az érintettek számára.

A tulajdonkorlátozás alkotmányosságát tehát akként lehet megítélni, hogy egyrészt közérdeket szolgál-e (ez alapján szükséges-e a korlátozás), másrészt, hogy a korlátozás arányos-e (azaz adott esetben érvényesül-e az értékgarancia.).

A kisajátítással megsérült a tulajdonelvonás alkotmányos garanciája a szükségesség és az értékarányosság elve.

Jelen esetben a szükségesség a közérdekűség az autópálya építés közérdekűsége, amely nem vitatható. Ezzel áll szemben az értékarányosság elve, mint alkotmányos egyensúly. Ez az egyensúly jelen esetben nem valósul meg, így sérül az az alkotmányos alapelv, hogy tulajdonelvonás esetén értékarányos kártalanítást kapjanak a tulajdonosok.

Jelen esetben az értékegyensúly az ügyben eljáró igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő szakvéleményében van lefektetve. Annak figyelembevétele elmaradása alkotmányos jogot sért, amely megnyilvánul a kisajátított-megvett nyomvonal területéért kapott összeg aránytalanul alacsony értékében, a visszamaradó területrész tekintetében a használati korlátozás mértékéhez képest elmaradt kártalanításban.

Az indítványozó alkotmányos joga azzal sérült, hogy mind a megvásárolt-kisajátított nyomvonalba eső területek értéke aránytalanul alacsonyan lett megtérítve, mind a visszamaradó területek használhatósága a szakvélemény szerint jelentősen csökkent, ezzel a tulajdonjog egyik rész összetevője sérült - használhatóság jelentős csökkenése-nem áll egyensúlyi arányban az értékarányosság elvében meghatározottakkal, mert a bíróság a tulajdonelvonás teljes kompenzációját döntésében nem biztosította, amely a szakértői vélemény alapján bizonyított volt.

Az arányos kompenzáció-amely a szakvéleményben megállapított teljes összeg, de legalábbis az indítványozók által jelen alapeljárásban igényelt további kompenzáció-elmaradása sérti a felhívott szükségesség- arányosság alkotmányos alapelvét.

Az Alaptörvény XIII.Cikk.(2.) bekezdésében foglalt alkotmányos alapelv az azonnali és teljes kártalanítás elve azért sérült, mert

Az Alkotmánybíróság erre vonatkozóan a 20/2014. (VII. 3.) AB határozatában megerősítette az Alkotmánybíróság több mint két évtizedes egyöntetű gyakorlatát, mely szerint „»[a]z alkotmányi tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat. A szükséges és arányos korlátozásnak, illetve a tulajdonjog lényeges tartalmának ugyanis nincs polgári jogi megfelelője. A tulajdonjog részjogosítványai [...] nem azonosíthatók a tulajdonhoz való jog alkotmányi védelmet élvező lényeges tartalmával. [...] Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkor (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni.

Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.« [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, AB{20/2014. (VII. 3.) AB határozat alábbi megállapításait – megerősítette arra vonatkozó korábbi következetes gyakorlatát is, hogy „a kisajátítás a tulajdon közjogi megterhelésének az a szélső esete, amikor a teherviselés alkotmányossága elismerésre kerül, és emellett legfeljebb az állaggarancia értékgaranciával való helyettesítésére kerül sor, valamint hogy az állagelvonás ellen az Alkotmány nem ad feltétlen védelmet.

A tulajdonhoz való alkotmányos jog védelme kapcsán ezért az a kérdés, milyen esetekben kell a tulajdonosnak a közhatalmi korlátozást minden ellenszolgáltatás nélkül eltűrnie, illetve mikor tarthat igényt kártalanításra tulajdonosi jogai korlátozásaért. .

Az Alkotmánybíróság a 20/2014. (VII. 3.) AB határozatában (Indokolás [154]) ismételten hangsúlyozta – először a 64/1993. (XII. 22.) AB határozatában (AB h 1993, 373, 381–382.) kifejtett – azon következetes álláspontját, hogy „[A]z alapjogi tulajdonvédelem sajátosságai miatt az állami beavatkozás alkotmányossága megítélésének súlypontja, az alkotmánybírói értékelés voltaképpen tere a cél és az eszköz, a közérdek és a tulajdonkorlátozás arányosságának megítélése lett.

Az alapjog-korlátozás szükségessége, illetve elkerülhetetlensége vizsgálatánál itt eleve figyelembe kell venni, hogy az Alkotmány 13. § (2) bekezdése a kisajátításhoz csupán a közérdeket kívánja meg, azaz, ha az értékgarancia érvényesül, ennél szigorúbb szükségesség nem alkotmányos követelmény.”

A 20/2014. (VII. 3.) AB határozat (Indokolás [154]) megerősítette azt is, hogy „»[A] törvénnyel érvényesített közérdek alkotmánybírói vizsgálata ezért nem a törvényhozó választásának feltétlen szükségességére irányul, hanem – még ha formálisan nem is a közérdek fennállására irányul, hanem a szükségesség-arányosság ismérveit alkalmazza – arra kell szorítkoznia, indokolt-e a közérdekre hivatkozás, illetve, hogy a közérdekű megoldás nem sért-e önmagában is valamely más alkotmányos jogot [...].

A közérdek és a tulajdonkorlátozás arányossága vizsgálatánál viszont az Alkotmánybíróság általában is meghatározhatja azokat az ismérveket,

amelyek a beavatkozás alkotmányosságát eldöntik. Ezzel ellen súlyozhatja azt a kényszerű veszteséget, amelyet a jogbiztonság közérdek szükségességének korlátozott felülvizsgálata miatt szenved. Más esetekben a tulajdonkorlátozás arányosságához szükséges lehet a kártalanítás.« (ABh 1993, 373, 381–382.)”. érvényesítése mellett – akár a tulajdon teljes elvonása is alkotmányos lehet

Az Alkotmánybíróság jelenlegi gyakorlata a tulajdonjog állam általi korlátozásának három csoportját különíti el: a legsúlyosabb állami beavatkozásként tekinti a tulajdon elvételét (államosítás, kisajátítás), mely a tulajdon minden részjogosítványát teljes egészében megszünteti.

A második csoporthoz tartoznak a tulajdon használatát szabályozó rendelkezések (tipikusan pl. építési előírások), illetve a tulajdont terhelő közterhek (pl. adók) fizetésére vonatkozó szabályok.

E két klasszikus csoport mellett a harmadik csoportot azok az állami beavatkozások alkotják, amelyek nem sorolhatók az előző két csoportba, és jellemzőjük, hogy a tulajdonos dologhoz fűződő jogosítványait nem szüntetik meg teljes egészében, de mégis lényeges – akár a kisajátításhoz mérhető – módon érintik a tulajdon tárgyát, korlátozzák a tulajdonos jogait {lásd: 20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [157]}. VI.[38]

a bírósági döntések megsértették az értékazonosság elvét, mivel a tulajdon kisajátítással-közérdekű adásvétellel illetve az ingatlan részjogosítványának-a kisajátítás kapcsán az ingatlan használatának birtokának korlátozása ellenértékeként a szakvélemények alapján megállapított teljes kompenzációs ellenérték megállapítása hiányában megsértették a tulajdonhoz való jogát a felpereseknek. A helyett annak csupán csak egy részét állapították meg.

A bírósági döntések így alkotmányos indok nélkül korlátozták a tulajdonosokat alkotmányos jogaik gyakorlásában, azaz az arányos azonnali és teljes kártalanításhoz való jutás megakadályozása tekintetében

Alaptörvény XV Cikk.(1.) bek.: A törvény előtt mindenki egyenlő

Az Alaptörvény XV. cikke alapján a törvény előtt mindenki egyenlő, Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés nélkül biztosítja. A hátrányos megkülönböztetés tilalma az Alkotmánybíróság gyakorlatában a jogrendszer egészét átható alkotmányos alapelveként kapott értelmezést.

A hátrányos megkülönböztetés tilalma nem jelenti minden megkülönböztetés tilalmát, a tilalom elsősorban az alkotmányos alap

jogok terén tett megkülönböztetésekre terjed ki. személyek közötti, alkotmány sértő hátrányos megkülönböztetés akkor állapítható meg, ha valamely személyt vagy embercsoportot más, azonos helyzetben lévő személyekkel vagy csoporttal történt összehasonlításban kezelnek hátrányosabb módon.

A megkülönböztetés pedig akkor alkotmányellenes, ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos csoportba tartozó (egymással összehasonlítható) jogalanyok között tesz különbséget anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne.

Rámutatott az Alkotmánybíróság arra is, hogy az alapjognak nem minősülő egyéb jogra vonatkozó, személyek közötti hátrányos megkülönböztetés vagy más korlátozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha a sérelem összefüggésben áll valamely alapjoggal, végső soron az emberi méltóság jogával, és a megkülönböztetésnek, illetve korlátozásnak nincs tárgyilagos mérlegelés szerint ésszerű indoka, vagyis önkényes {lásd összefoglalóan: 14/2014. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [32]}.

Az Alaptörvény XV. cikke (1) és (2) bekezdésének ezt az értelmezését követte a 32/2015. (XI. 19.) AB határozat is (Indokolás [78]–[80] és [91] pontja). A jelen esetben nem a diszkrimináció tilalmának általános szabályát, hanem a XV. cikk (4) és (5) bekezdésében biztosított esélyegyenlőség és a nőket védő külön intézkedésekre vonatkozó szabályát kell alkalmazni. A diszkrimináció tilalom sérelme – legalább közvetve – összefüggésben áll az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való joggal, . habár a tulajdon jogi fogalmát és tartalmát általában nem közvetlenül az Alaptörvény, hanem a más jogi normák határozzák meg, az Alaptörvény által védett jogok körét és tartalmát az Alaptörvény alapján kell megállapítani.

Ez azt jelenti, hogy a törvényhozás a tulajdonhoz való alapvető jog alapján köteles tiszteletben tartani azokat a jogosultságokat, amelyek az alkotmányos értelemben vett tulajdonhoz való alapvető jog összetevői {25/2015. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [55]}.. A jelen esetben azonban éppen a jogosultság egyik törvényi feltételének a mikénti értelmezése kérdés.

Nevezetesen az, hogy az indítványoz tekintetében a bíróság nem az Alaptörvénnyel összhangban alkalmazta a Ptk 177.§-ban foglalt (1.) bekezdését illetve a Ptk 108.§.(l.) bekezdésében foglaltakat akkor, amikor a kisajátítás kapcsán nem alkalmazta a teljes, feltétlen és

azonnali kártalanítás szabályait, amely a szakvélemény alapján pedig adott volt.

Az AB 9/2016 (IV.6.) Határozata (22.) szerint fentiek vizsgálhatók abból a szempontból, hogy a megkülönböztetésnek, illetve korlátozásnak van-e tárgyilagos mérlegelés szerint ésszerű indoka, vagyis nem önkényes-e.

A bíróságnak a jogalkalmazása és a jogértelmezése során megfelelően figyelembe kell vennie az Alaptörvényben foglaltakat. Az Alaptörvényben foglaltak lehetnek alapjogok, államcélok vagy alkotmányos értékek. Nyilvánvalóan a rendes bíróságnak minden rendelkezést megfelelően és differenciáltan kell figyelembe vennie az ítékezés során. Az Alaptörvény értelmezésekor ezzel azonosan foglalt állást a 8/2014. (III. 20.) AB határozat indokolásának [64] pontja.

Az Alaptörvény XV. cikke (1) és (2) bekezdésének az értelmezett tartalma nemcsak a jogszabályokra irányadó alaptörvény-ellenességük vizsgálatakor, hanem a bírói döntésekben megjelenő jogszabály-értelmezésre is, a jogszabályok normatartalmának meghatározása során, a jogszabály konkrét tényállásra vonatkoztatásánál.

Az, hogy egy-egy ügyben az eset összes körülményeinek mérlegelésénél a rendes bíróság az anyagi jog értelmezésekor milyen intenzíven hivatkozik a XV. cikk egyes elemeire, elsősorban a rendes bíróságra tartozó kérdés, de az értelmezés nem vezethet sem a jogszabály szövegének figyelmen kívül hagyására, sem az Alaptörvénnyel ellentétes eredményre.(26)

Az alapjognak nem minősülő egyéb jogra vonatkozó, személyek közötti hátrányos megkülönböztetés vagy más korlátozás alaptörvény-ellenessége a fentiek értelmében akkor állapítható meg, ha a sérelem összefüggésben áll valamely alapjoggal, végső soron az emberi méltóság jogával, és a megkülönböztetésnek, illetve korlátozásnak nincs tárgyilagos mérlegelés szerint ésszerű indoka, vagyis önkényes.

Jelen esetben a bíróságok azzal sértették meg a felhívott alapjogot, hogy indokolatlanul korlátozták az értékkompenzáció mértékét, akkor amikor a szakvélemény értelmében hasonló feltételekkel rendelkező ingatlanok összehasonlítható értéke alapján indokolatlanul hátrányos megkülönböztetés érte az indítványozót, azzal hogy kompenzációt nem vagy nem értékarányosan kapott.

Alaptörvény XXVIII.Cikk (1.) bekezdés Mindenkinek joga van ahhoz, hogy a bíróságok részrehajlás nélkül tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék ügyét.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a ... bíróság tisztességesen ... tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában.

A tisztességes eljáráshoz való jognak egy demokratikus társadalomban kiemelt szerepe van. Ez a garancia egyike a demokratikus társadalom alapvető elveinek.

A tisztességesség követelménye az eljárásokra teljességükben érvényes.

A fentiek értelmében a polgári jogi igényeknek bíróság elé terjeszthetőnek kell lenniük.

A tisztességes eljárás alkalmazásának elvei részletesen meghatározzák azokat az eljárási garanciákat, amelyeket a polgári jogi eljárásokban a felek számára biztosítani kell. A rendelkezés célja, a felek és a megfelelő igazságszolgáltatás érdekeinek védelme. Ezért a peres feleknek lehetőséget kell adni arra, hogy a szükséges hatékonysággal érveljenek ügyük mellett.

Ehhez adódnak hozzá a bíróság szervezetével és összetételével, valamint az eljárás lefolytatásával kapcsolatos garanciák.

Ugyanez igaz arra a nemzetközi jogi alapelvre, amely megtiltja az igazság szolgáltatás megtagadását.

Az eljárásban részt vevő feleknek joguk van arra, hogy az általuk az ügyük szempontjából relevánsnak tartott észrevételeiket előadják. Ez a jog csak abban az esetben tekinthető hatékonynak, ha az észrevételeket valóban „tárgyalják”, vagyis a perbíróság azokat megfelelően megfontolja. Másképpen fogalmazva: a „bíróság” köteles megfelelően megvizsgálni a felek által előterjesztett beadványokat, érveket és bizonyítékokat. A bíróságoknak „gondosan” kell eljárniuk.

Az „eljárási” tisztességességet az biztosítja, hogy a kontradiktórius eljárás lefolytatás során a felek által tett beadványokat megtárgyalják és azokat a bíróság előtt egyenlőként kezelik.

A jelen vizsgált ügyben az ellenérdekű fél domináns pozíciót foglalt el az eljárásban és jelentős befolyást gyakorolt a bírósági értékelésre.

A fentiekre vetítve:

A kérelmező konkrétan megjelölte azokat a jogszabályhelyeket és tényeket, amelyek alapján a korábbi eljáráshoz képest eltérő jogi érvek felhívása szerepelt, Ptk. 100.§-108.§.,-115§.

A fentiek kapcsán a bíróság nem járt el gondosan, mert a felhívott és a korábbi eljárásban felhívott jogi hivatkozásoktól és tényektől eltérő jogi érveket és eltérő tényeket nem vizsgálta meg megfelelően, sőt azokat szándékosan átminősítette

A fentiek hiányában az indítványozó tekintetében az eljárás nem volt tisztességes, mert a bíróság az indítványozók részéről előterjesztett és az ügy szempontjából releváns jogi hivatkozásokat és észrevételeket nem tárgyalta érdemben, így az eljárás a kérelmező részéről nem lehetett hatékony. A tulajdonjogi elévülhetetlenség, továbbá a tulajdonjogi igény-lényegesen különbözve a kártérítési igénytől-érdemi vizsgálata és az eljárás e tekintetben történő lefolytatása biztosíthatta volna a hatékony jog érvényesítést

Mindezekből következően le kellett volna vonnia azt a konklúziót, hogy az ítéletek sértik a Pp. 213.§.(1.) bekezdésében foglaltakat, mert nem döntöttek a teljes petitum tekintetében. Ebből következően sértik a Pp. 163.§-ban foglalt tényállás feltárási kötelezettséget, ezért az eljárás tisztességtelen

A független és pártatlan törvényes bíróhoz való fordulás joga megsértése:
A bírósághoz való hozzáférés jogának „gyakorlatinak és hatékornak” kell lennie Ahhoz, hogy a hozzáférés joga hatékony legyen, az egyénnek „egyértelmű, gyakorlati lehetőséggel kell rendelkeznie arra, hogy kifogásoljon valamely aktust, amely a jogaiba való beavatkozást valósít meg”

A fentiekben kifejtett kritériumoknak megfelelő „polgári jogokat és kötelezettségeket” érintő „jogvita” alapján, a félnek joga van, hogy a polgári jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatos bármilyen igényét bíróság elé vigye. Ez magában foglalja a „bírósághoz való jogot” amelynek egy aspektusa a hozzáférés joga, vagyis a jog ahhoz, hogy polgári ügyekben bíróságok előtt eljárást lehessen kezdeményezni.

A bíróság azzal, hogy az indítványozó azon igényét, hogy ingatlana szakértő által történt tulajdoni -használati jog korlátozása miatt kompenzáció teljes összegére irányuló jogos érdekét elutasította megsértette a bírósághoz való fordulás jogát egyben a törvényes bíróhoz való fordulás jogát is

A 67/1995. (XII. 7.) AB határozat : „A pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítélet mentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény: el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében.”

A tisztességes eljáráshoz való jog kiemelkedően fontos alapelve a pártatlan ítékezéshez való jog, amely több alapjogot is magában foglal.

A törvényes bíróhoz való jog viszonylatában alaptörvény ellenes, a kézi szignálást és az ügyelosztási tervtől formális indokokra hivatkozással való eltérést megengedő szabályozás. A kontrollálatlan átszignálások általános alkalmazása miatt jelenleg is fennáll az „irányított” szignálás lehetősége, amely kétséssé teheti a pártatlan ítékezést.

Ez az alkotmányos hiányosság jelen ügygel érintett bíróságokra is fenn áll.

-Az Alkotmánybíróság értelmezésében a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést.

A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is.

A tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerét kielégítő hatékony bírói jogvédelem pedig attól függ, hogy az eljárási szabályok értelmében a bíróság mit vizsgálhat felül.” [19/2015 (VI.15.) AB határozat]

Jelen ügyben a határozatok nem vizsgálták felül az új kereset korábbi keresethez viszonyított új petítumait és az azok mögötti tényállást (kártalanítás és nem kártérítés.)

A tisztességes eljáráshoz való jog alapnormái közé tartozik a tisztességes tárgyaláshoz való jog is. Ez több taxatív meg nem határozható alapjogot takar.

Alkotmánybíróság értelmezésében a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is.

. Az EU Bírósága C-173/03. számú ügyben hozott határozatának a 33- 40. pontjában az alábbiakat mondta ki:

33. „A magánszemélyek számára a közösségi jogban részükre biztosított jogok hatékony bírósági jogvédelme biztosításának szükségességéhez kapcsolódó hasonló megfontolásokkal ugyanilyen módon ellentétes az, ha az állami felelősség kizárólag azért nem állapítható meg, mert a közösségi jognak a végső fokon eljáró bíróságnak felróható megsértése az e bíróság által végzett jogszabály-értelmezésből ered.

Jelen eljárásban az indítványozók alapjoga azért sérült, mert nem történt meg az érdemi döntés a tulajdonjog sérelme miatt benyújtott kártalanítás kérdésében. Erre abból lehet következtetni, hogy a határozatok nem tartalmazzak olyan tényekre és jogszabályokra vonatkozó „ellenindokolást” amelyből az érdemi döntés levezethető. A határozatoknak a keresetre vonatkozó és az indítványozó által, valójában nem kért kártérítést elbíráló döntése kizárja a hatékony bírósági jogvédelem lehetőségét.

az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében feltüntetett indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, azaz azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata.

Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást fogalmazza meg, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket. [7/2013 (III.1.) AB határozat]”

Az ítéletek nem indokolták meg, hogy milyen tényekre és bizonyítékokra alapozták az elutasításokat. Lényegében tartalmi indokolás nélkül figyelmen kívül hagyják a keresetet és, azok vonatkozásában nem hoztak döntést. A fentiek tekintetében megsértették a Pp.221.§. (1.) bek.--ben felhívott minden jogszabályi rendelkezést, különös képen az elutasítás érdemi jogszabályi háttérét illetve az érdemi ténybeli feltárási kötelezettséget.

Alaptörvény XXVIII. Cikk (7.) bek Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági,döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti

Csak a hatékony jogorvoslat biztosítása esetén állapítható meg az, hogy a bírósági eljárások során érvényesült a jogorvoslathoz való jog.

A jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki, tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni. A jogorvoslathoz való jog törvényben meghatározottak szerint gyakorolható, ezért az egyes eljárásokban eltérő szabályozás lehetséges.

„Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására. {22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [26]}. Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme továbbá a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvoslhatóságát.

A hatékony jogorvoslathoz való jog megköveteli, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják. A jogorvoslati út igénybevételének nem előfeltétele továbbá valamely jog – esetleg alapjog – tényleges sérelmének a bekövetkezése, elegendő, ha az érintett megítélése szerint jogát (jogos érdekét) sérti a támadott döntés.

A jogorvoslathoz való jog, mint alapjog sérelme akként is megvalósulhat, hogy más (alap)jogi sérelem esetleg nem állapítható meg az ügyben. {3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [16]–[1]

A jelen ügyben a hatékony jogorvoslati jog nem valósult meg, mert, nem történt meg az I.f ítélet és a kereseti kérelem részletes és kellő mélységű analízisének, amely feltárta volna az ellentmondásokat, azaz azt, hogy az I.f határozat nem biztosította az Alaptörvény tulajdonjoghoz fűződő állampolgári védelmet

A fentiek hiányában sérült a Pp. 206.§-ban foglalt okszerű mérlegelés elve, amely alkotmányos alapelv és a nemzetközi jog alapján kötelezően vizsgálendő körülmény.

Az Alaptörvény negyedik módosítása 2013. április 1. napjával hatályon kívül helyezte az Alaptörvény 2012. január 1-jei hatálybalépése előtt meghozott alkotmánybírósági határozatokat. Ezért az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett, hogy felhasználhatja-e a fenti időpontot megelőzően hozott határozatainak a tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggő megállapításait.

Az Alkotmánybíróság a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatában megállapította, hogy a hatályon kívül helyezett alkotmánybírósági határozatokban kidolgozott érvek, jogelvek és alkotmányossági összefüggések felhasználhatóak az újabb ügyekben vizsgálandó alkotmányjogi kérdések elbírálásakor is, „ha az Alaptörvény adott szakaszának az Alkotmánnyal fennálló tartalmi egyezése, az Alaptörvény egészét illető kontextuális egyezősége, az Alaptörvény értelmezési szabályainak figyelembevétele és a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya és szükségesnek mutatkozik azoknak a meghozandó döntés indoklásába történő illesztése.” {13/2013. (VI. 17.) AB határozat, Indokolás [32]}

Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) megállapította, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt szabály értelmezésekor – az Alkotmánnyal fennálló tartalmi és kontextuális egyezés okán – irányadónak tekinti a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban kimunkált korábbi alkotmánybírósági gyakorlatot.

A pártatlanság, az elfogulatlan és tisztességes eljárás alkotmányos követelmény. A tisztességes eljárás pedig olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni.

Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozata: bontotta ki az indokolt bírói döntéshez való jogot a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból. Az Alkotmánybíróság szerint: „az Alap törvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia.

Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti.

A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között

működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.

Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket

A bírósági határozatok a fenti indokolási kötelezettség elvét sértik, mert nem adnak számot arról, illetve az indokolásból nem derül ki, hogy az ügy lényeges részeit, és az azzal kapcsolatos észrevételeket kellő alapossággal megvizsgálta e.

a bírói döntéseknek a tisztességes eljárás által megkövetelt indokolása iránti igény egyfelől szoros összefüggésben áll a jogorvoslathoz fűződő joggal, ugyanis e jog hatékony gyakorlására kizárólag a bíróság döntését alátámasztó indokok ismeretében nyílik valódi lehetőség (erről lásd: Baucher kontra Franciaország, 53640/00.; 2007. július 24., §§ 47–51.).

Másfelől szoros összefüggés mutatkozik az indokolási kötelezettség teljesítése, és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogból fakadó azon alkotmányos igény között, hogy az eljárásban szereplő fél meghallgatást nyerhessen, azaz kérelmét a bíróság megvizsgálja (erről lásd: Shala v. Norvégia, 15620/09.; 2012. július 10., § 29.).

Ennek oka az, hogy kizárólag a kellő alapossággal indokolt bírói határozatból tűnhet ki, hogy az ügyet eldöntő bíróság ténylegesen figyelembe vette-e a felek által előterjesztett bizonyítékokat és érveket.

A fentiek nem valósultak meg az alapeljárásban, mert az alapelvet sérti a felületes és jogi és ténybeli hivatkozásokat érdemben nem tartalmazó indokolás, így különösen, hogy az indokolás a kártalanítás kérdésre ki sem tér, illetve, hogy a tulajdonjogi igény is elévülhet

1b.)

f.) Határozott döntési kérelem:

Indítványozom a Kúria Pfv.III.22.615/2017/2 határozata, a Kaposvári Törvényszék 1.Pf.20.330/2017/4 és a Siófoki Járásbíróság

6.P.20.773/2016/5 határozatai Alaptörvény ellenessége megállapítását és megsemmisítését.

Nagycsepely, 2018.03.14.

Tisztelettel

 dítványozó

— **DR. CZIRNES GYÖRGY**
előad

